

Dato: 7. december 2022
Sagsnummer: 00.17.00-A30-1-21
Henv. til: Mads Nedergaard
Direkte tlf.: 9611 7822
Afdeling tlf.: 9611 7564
Mads.Nedergaard@holstebro.dk

Referat for 4. Storå-komite møde 8. december 2022

Sted: Sagro, Birk Center park 24 , 7400 Herning
Dato: Torsdag den 8. december 2022 kl. 12:30 - 15:30.

Deltagere fra Storåkomiteen:

Udvalgsformand John Thomsen (Herning Kommune)
Udvalgsformand Karsten Filsø (Holstebro Kommune)
Leif Hølleddig Nørgaard (Herning-Ikast Landboforening)
Benny Pedersen (Friluftsrådet)
Gunnar H. Pedersen (Holstebro og Omegns Fiskeriforening)
Knud Erik Christensen (DN-Herning)

Deltagere fra Sekretariatet:

Mads Nedergaard, Sekretariatsmedarbejder, Holstebro Kommune
Torben Mølgaard, Sekretariatsansvarlig, Holstebro Kommune
Lene Kimø, Herning Kommune
Asger Jensen, Ikast-Brande Kommune

Gæster:

Konsulent fra NIRAS - Morten Lauge Fejerskov

Afbud:

Kristian Gade (Holstebro-Struer Landboforening)
Udvalgsformand Kasper Pauli Pedersen (Ikast-Brande Kommune)
Martin Alstrup (Familielandbruget Vest).

1. Velkomst

Formand John Thomsen bød velkommen og gjorde opmærksom på at grundet andet møde ville Karsten Filsø overtage mødeledelsen i den sidste halvdel af mødet.

2. Godkendelse af referat fra sidste møde

Komiteen godkendte referatet fra 3. komitemødet.

John Thomsen kommenterede til sidste referat pkt. 4, at der havde været en politisk drøftelse i de tre kommuners politiske udvalg om mulighed for brug af bisiddere. Resultatet af drøftelserne er et ønske om at fastholde den nuværende komitestruktur og ikke åbne op for brug af bisiddere.

3. Pilotprojekt om Helhedsplan – præsentation af de sidste resultater

NIRAS fremlagde resultaterne og datatilblivelsen for de tre resterende analyseopgaver for Storå-oplandet. De tre analysearbejder er:

Opgave 3 - Genskabelse af naturlig hydrologi

Opgaven består i at gennemføre en screening af oplandet til Storå med henblik på at identificere hvor der kan genskabes naturlig hydrologi ved eksempelvis genslyngning, etablering af vådområder eller gennemførelse af klima/lavbundsprojekter.

Opgave 4 - Værdi- og oversvømmelseskortlægning i Storå-oplandet

NRAS har i værdisætningsanalysen og risikoanalysen baseret arbejdet på de anbefalinger Region Midt har udarbejdet samt de løbene erfaringer fra DK2020/klimaagenda arbejdet som kommunerne har igangsat, herunder lokalt i Storå-oplandet

Ved at foretage en modellering af fremtidens naturlige oversvømmelser som følge af klimaforandringer er det muligt at kortlægge de samfundsøkonomiske omkostninger ved disse oversvømmelser. Disse oplysninger kan indgå i vurderingen af behovet for håndtering af vand og samtidig understøtte vurderinger af hvor indsatser for vandhåndtering hensigtsmæssigt kan placeres.

Opgave 5 - Analyse af potentialer og deres effekt der kan tages i anvendelse i Storå-oplandet med en tilhørende vurdering af økonomiske omkostninger

NIRAS vil løse den stillede opgave ved sammenstille de analyser der ligger i de 4 foregående opdrag samt opgaven med terrænændringer. Resultaterne sammenholdes med de handlemuligheder der er i forhold til at implementere helhedsplanen.

Mødets præsentation fremgår af bilag 2 – PowerPoint med dataanalyse

Mødet præsenterede arbejdet med:

- at belyse de områder, der kunne tages i anvendelse til genskabelse af naturlig hydrologi, vandtilbageholdelse, mulige lagring af CO₂ samt fjernelse af næringsstoffer.
- Oversvømmelseskort ved 5 forskellige scenarier mellem en 2- og 100-årshændelse både i dag og i år 2100.
- Samt analyser af eksisterende vandføringsdata på Storå og oplandets øvrige vandløb, hvor der havde været adgang til data samt analyser af udviklingen i næringsstofbelastningen i Storå-oplandet.

Herunder er risiko- og den samfundsøkonomiske analyse beskrevet

NIRAS's har i Storå-oplandet kortlagt følgende potentielle arealer som kan være en del mængde af hinanden, men ikke nødvendigvis er det:

- 26.300 ha lavbundsområder/ådal,
- 18.500 ha lavbundsarealer,
- 11.000 ha okker potentielle områder,
- 18.900 ha med sænkninger der er større end 1 meter,
- 8.060 ha med kulstof indhold på over 6%,

I ådalene findes følgende beskyttede arealer:

- 7.700 ha §3 beskyttede arealer med forskellig naturtyper indenfor ådalene,
- 730 ha Natura 2000 naturtyper i oplandets ådale,

Samfundsøkonomisk risikokortlægning i forbindelse med naturlige oversvømmelser

Formålet har været at beregne den samfundsøkonomiske omkostning ved en given kortvarig og naturligt forekommende oversvømmelse. Den kortvarige oversvømmelse vil midlertidigt kunne sætte bygninger, infrastruktur og arealer ud af funktion og dækker de samfundsmæssige omkostninger til udgifter til reetablering og evt. tab.

Modellen kombinerer en given oversvømmelse med en værdisætning og beregner en samfundsøkonomisk risiko målt som et antal kr. per m² per år, kombineret med risikoen for at der sker en hændelse ved at gange med sandsynlighed for at hændelsen (Sandsynlighedsfaktoren fastsættes ved at dividere tallet 1 med hændelsens hyppighed, eksempler på beregningen; 100-årshændelse sætte til en faktor 0,01, da den er sjælden, mens en 5-årshændelse sættes til 0,2, da den er væsentlig hyppigere).

Baggrund for værdisætningen:

Hvert areal og hver bygning tildeles en værdi svarende til den samfundsøkonomiske værdi arealet har derudover inddrages:

- Værdisætning af bygningers funktion,
- Infrastruktur værdisættes efter størrelse og anvendelse, og
- Arealer med landbrug eller natur er ikke kritisk i forhold til en samfundsøkonomisk betragtning ved kortere oversvømmelser.

Det samlede materiale vil blive afrapporteret med en række GIS-kort samt en større understøttende rapport. Ved anvendelse af GIS-kort som afrapporteringsværktøj vil det være muligt for kommunerne efterfølgende at foretage opdateringer/ tilretninger af kortmaterialet.

Beslutning:

Komiteens formand John Thomsen kvitterede for en fin fremlæggelse af undersøgelsesresultater, men at det har været en stor mængde af data som blev fremlagt. Komiteens ser frem til at få data udleveret til det vider arbejde. En kopi af præsentationen fremgår af bilag 1.

Gunnar stillede spørgsmål om det muligheden for at kigge ind i kontrolleret dræningsprojekter, hvor vandet tilbageholdes i med henblik på at modvirke effekter fra tørke. Konsulent Morten Lauge Fejerskov bakkede op om denne mulighed som en potentiel fremtidige løsningsmodel. Udfordringerne ved denne løsning er behovet for brug af loggere og tekniske løsninger til at sikre tilbageholdelse/styring af vand i hele drænsystem.

Det blev også understreget af flere komitémedlemmer, at det var vigtigt at arbejdet kan sikre ejerskab af projekterne, når lodsejerne inddrages i de fremtidige projekter.

Kaffepause

4. Drøftelse af den videre proces med skabelse af en helhedsplan

Mål for arbejdet med Helhedsplanen

Baggrunden for at de tre kommuner har nedsat Storå-komiteen har været et ønske om at komiteen udarbejder en helhedsplan for Storå-oplandet, hvori følgende tre primære opgaver indgår:

- At bidrage til optimal og helhedsorienteret vandhåndtering i hele å-systemet på tværs af kommunerne for at mindske fremtidig oversvømmelse af store værdier trods et ændret nedbørsmønster,
- at bidrage til fremtidige afbalanceret hensyn til både vandafledning, landbrugsdrift, natur og rekreativ anvendelse af åen, dens tilløb og de omkringliggende arealer i hele oplandet og
- at sikre fokus på at fremtidig vandhåndtering medfører forbedringer for klima og miljø, herunder reduktion af CO₂ og næringsstoffer til vandmiljøet, herunder målsætninger i statens vand- og naturplanlægning.

Pilotprojektets analysearbejde som er præsenteret under dagsordenpunkt 3 og på tidligere møder har haft til formål at skabe overblik over en række vigtige forudsætninger for at lægge en helhedsplan for oplandet. Analysearbejdet afsluttes i løbet af december 2022.

Forslag til vurderingskriterier for udpegningsprocessen

Det næste skridt vil være med udgangspunkt i den viden som WSP og NIRAS har tilvejebragt i form af baggrundsdata kombineret med Kommunernes og Storåkomiteens lokale viden, at opsætte en række kriterier for udpegnings af arealer og deres relevans for indsatser, for at sikre vandmiljø-, natur- og klimaindsatser sammentænkt med fremtidens muligheder for

landbrugsdrift. Disse kriterier kan efterfølgende lægges til grund for en overordnet udpegning af områder til forslaget om helhedsplan for Storå-oplandet.

Med baggrund i ovenstående foreslår sekretariatet at der arbejdes med udpegning af vigtige parametre som positivt kan understøtte en udpegning af et areal og parametre som kan anvendes til at afgrænse mulighed for udpegning af et areal.

En sådan simpel tilgang kan føre til en simpel potentialeudpegning som både muliggør en rangordning af projektområder ud fra få eller mange potentialer for gevinster, kombineret med afklaring af parametre som særligt vil udfordre realiserbarheden af et projekt.

Denne forsimplede metode vurderes som værende en både nem og overskuelig prioritering i en helhedsplanlægning baseret på mange teknisk avancerede data.

Understøttende parametervalg:

- Projektstørrelse areal (brug af størrelseskriterier kunne fastsættes til større eller mindre en 50 ha)
For lavbundsområde er kriteriet er der fastsat følgende størrelseskrav til opstart af projekter på nuværende tidspunkt i Holstebro på >20 ha, mens Ikast-Brande og Hernings kriterier følger de nationale minimumskriterie på >10 ha.
- Udpegning af potentielle klimalavbundsarealer via kulstofindhold i jorden .
- Udpegning af områder til næringsstoffjernelse med udgangspunkt i Oplandsstørrelse/næringsstofbelastningen.
- Tørkerisiko (buffereffekt til den våde §3-beskyttede natur og beskyttede/målsatte vandløb/søer).
- Reduktion af okkerudvaskning (fokusområder med de to væsentligste risikokortlægninger).
- Sætningstruede arealer.
- Synergi med udpegede arealer i Grønt Danmarks kort.
- Rent vandmiljø - Sikre /bevare målopfyldelse for vandområder
- Sikre/bevare naturtilstanden i de nuværende naturområder

Afgrænsende parametervalg

- Særlig værdifuld natur.
- Særlig værdifuld landbrugsjord – jorde med fremadrettet sætninger bør udgå i ådalene.
- Kritisk infrastruktur.

Økonomisk ramme for helhedsplan

Helhedsplanen vil med baggrund i NIRAS analyser af potentialer, deres effekt samt tilhørende vurdering af økonomiske omkostninger fastsætte en samlet potentiel omkostning for implementering af selve planen.

Drøftelse:

Det indstilles at Storå-komiteen drøfter og beslutter kriterier for udpegning af arealer til helhedsplan.

Beslutning:

Komiteén drøftede fremlæggelsen og komitéens medlemmer understregede at projekterne med næringsstoffjernelse, tilbageholdelse af CO₂ og lokale klimatilpasninger er meget vigtige at få gennemført i Storå-oplandet.

Komiteén vedtog, at man ikke ønsker at udpege områder til friluftsliv særskilt, men bakker op om at der i forbindelse med projektgennemførelse vil kunne indgås frivillige aftaler med lodsejere om forskellige friluftstiltag.

5. Proces for færdiggørelse af Storå-komiteens helhedsplan

Forslag til arbejdsplan for at komme i mål med helhedsplanen for Storå-komiteen

- A.** Januar 2023 – WEB-gis opsættes og gøres tilgængelig for Storå-komiteens medlemmer og de tre kommuner
  - i.** Formål – data kan tilgås på en let og overskuelig måde. Data skal være "aktive" for komiteens medlemmer til drøftelse med deres bagland i overvejelserne om indsatsmuligheder i helhedsplansdrøftelsen og deres mulige indspark til processen om indsatser.
- B.** Januar til februar 2023 kommunerne udarbejder et samlet forslag til helhedsplan
- C.** Ultimo februar/ primo marts 2023 - Storå-komitémøde
  - i.** Præsentation af forslag til Helhedsplan
  - ii.** Diskussion af Helhedsplanforslaget
- D.** Februar – maj 2023 - Færdiggørelse af forslag til helhedsplan og samling af baggrundsmateriale
- E.** Ultimo Maj 2023 - Storå-komitémøde
  - i.** Udkast til helhedsplan som kan præsenteres for de tre kommuners Byråd
- F.** Forslag til møderække for 2023
  - i.** Xx februar /marts
  - ii.** Xx maj

Sekretariatet beskrev planen for opsætning af en WebGIS-løsning, hvor Storå-oplandsanalyserne kan tilgås af komiteens medlemmer. Udover analyserne vil WebGIS-løsningen indeholde en række basiskort for §3 beskyttede arealer, Vandløb, Grønt Danmarkskort, særligt værdifulde landbrugsjorde, flyfoto mm.

Sekretariatet redegjorde for processen med arbejdet frem til et endeligt forslag til helhedsplan for Storå-oplandet. Det forventes at Storå-komiteens arbejde afsluttes når der helhedsplanen er overdraget til de tre byråd.

Beslutning:

Komiteen drøftede og godkendte sekretariatets forslag til plan for færdiggørelse af komiteens forslag til helhedsplan. Sekretariatet udsender inden jul forslag til mødedatoer i Marts og Maj 2023.

6. Udkast til dagsorden for næste møde

1. Velkomst
2. Godkendelse af referat fra sidste møde
3. Præsentation forslag til Helhedsplan for Storå-oplandet
4. Drøftelse af forslag til Helhedsplan for Storå-oplandet
5. evt.
-Kommunikation fra Storå-komiteén til omverdenen?

Beslutning

Storå-komiteén bakkede op om udkastet. Sekretariatet oplyst at det vil være muligt for komitéén, at komme med ønsker til dagsordenspunkter frem mod næste møde.

7. evt.

Sekretariatet viste komiteens hjemmesiden se link [Link til Storå-komiteen](#)

- Udkast til pressemeddelelse blev drøftet og det blev besluttet at indsætte en faktaboks og det blev aftalt at uddybe afsnittet med beskrivelse af de vider arbejde med okkerindsatser og udbyde beskrivelsen af Vådområde. Pressemeddelelsen er udsendt den 14. december 2022.